

Legal Alert

Kurator osoby prawnej - nowelizacja kodeksu postępowania cywilnego

Czerwiec 2010

W dniu 19 kwietnia 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (k.p.c.). Nowela istotnie zmodyfikowała zasady ustanawiania kuratora dla osób prawnych, w szczególności dla spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek akcyjnych. Dotychczas do wyznaczania kuratora dla osoby prawnej był uprawniony sąd opiekuńczy, po nowelizacji prawo powoływania kuratora uzyskał sąd rejestrowy. Zmiana ta oceniana jest pozytywnie.

Instytucja kuratora osoby prawnej

Zgodnie z artykułem 42 Kodeksu cywilnego, jeżeli osoba prawna nie może prowadzić swoich spraw z braku powołanych do tego organów, sąd ustanawia dla niej kuratora. Kurator powinien postarać się niezwłocznie o powołanie organów osoby prawnej, a w razie potrzeby o jej likwidację. Z możliwości ustanowienia kuratora korzysta się, gdy osoby prawne posiadają nieobsadzone tzw. „kadłubowe” organy, np. zarządy. Sytuacja taka uniemożliwia codzienne funkcjonowanie osoby prawnej, w szczególności zaciąganie i wykonywanie zobowiązań. Dlatego też zadaniem kuratora jest rozwiązanie takiego stanu rzeczy poprzez niezwłoczne powołanie organów osoby prawnej, a nawet - w razie potrzeby - jej likwidację.

Z sądu opiekuńczego do sądu rejestrowego

Zgodnie z dotychczasowym rozwiązaniem przewidzianym w art. 603 k.p.c., kuratora dla osoby prawnej ustanawiał sąd opiekuńczy, w którego okręgu osoba ta ma lub miała ostatnią siedzibę. W praktyce oznaczało to, że o ustanowieniu kuratora osoby prawnej decydował wydział rodzinny sądu rejonowego.

Sytuacja, w której uprawnionym do powołania kuratora podmiotem był sąd rodzinny, nie była oceniana pozytywnie przez wielu komentatorów. Sąd opiekuńczy z zasady rozstrzyga sprawę z innego zakresu. Często - w kluczowych dla osób prawnych sprawach obsadzania organów - decydowali sędziowie mogący nie mieć dostatecznego doświadczenia w sprawach z zakresu prawa handlowego bądź spółdzielczego.

Należy stwierdzić, iż poddanie tego typu spraw sądom rejestrowym jest jak najbardziej pożądane. Sądy rejestrowe zajmują się już ustanawianiem kuratorów na podstawie przepisów ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, które pełnią zbliżoną funkcję do regulacji kodeksu cywilnego. Zgodnie ze znowelizowanym artykułem 603 k.p.c., wydane przez sąd rejestrowy postanowienie o ustanowieniu kuratora będzie skuteczne i wykonalne z chwilą jego ogłoszenia, a gdy ogłoszenia nie będzie, z chwilą jego wydania. Ponadto, postępowanie w sprawie ustanowienia kuratora może być także wszczęte z urzędu.

Kontakt
Aleksandra Kunkiel-Kryńska
E-mail ►
+48 22 50 50 775

WIERZBOWSKI EVERSHEADS